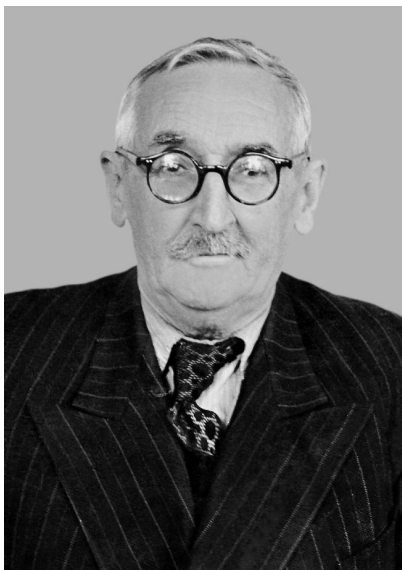

АСТРЯБ Олександр Матвійович (22. 08(03. 09). 1879, м. Лубни, нині Полтав. обл. — 18. 11. 1962, Київ) — математик, методист. Заслужений діяч науки УРСР (1944). Нагородж. орденами СРСР. Син [М. Астряба](#). Закін. Лубен. гімназію (1899), фіз.-мат. відділ. природничо-істор. факультету Київ. університету (1904). У 1904–05 працював викл. математики й фізики у Глухів. гімназії. Від 1905 викладав математику й фізику у київ. комерц. училищах, математику та методику її викладання на Вищих жіноч. курсах. Друкував статті в часописі «Вільна українська школа» (1917–20). У 1922–25 читав лекції з математики і фізики на робітн. ф-тах Київ. політех. і Київ. с.-г. інститутів. Від 1925 — доцент, згодом проф. Київ. ІНО, від 1930 — у Київ. інституті соц. виховання. Брав активну участь у створенні Укр. НДІ педагогіки, де від 1936 очолював відділ методики математики. У 1941–42 — проф. Астрахан. пед. ін-

ституту, потім проф. Укр. об'єднаного інституту (створ. у період війни на базі Київ. та Харків. університетів). Після визволення Києва продовжив роботу в Укр. НДІ педагогіки і Київ. пед. інституті, де 1947 очолив каф. методики математики. Автор «Наглядной геометрии» (1909), яка витримала 12 вид. як один з перших підручників із пропедевт. курсу геометрії, і «Задачника з наочної геометрії» (1916). У 30–60-х рр. колектив математиків-методистів під керівництвом проф. А. заклав основи методики викладання початк. і системат. курсів арифметики, геометрії, тригонометрії; створено посіб. з методики викладання математики в школі.

Основні праці

Курс опытной геометрии: В 4-х ч. Ленинград, 1924; Геометрія на дослідах. К., 1926; Задачник до початкової геометрії. К., 1926; Геометрія. Х., 1929; Як викладати геометрію в політехнічній школі. Ч. 1. Х.; К., 1934; Як викладати геометрію в середній школі. Ч. 2. Х.; К., 1934; Розв'язання стереотипних задач. К.; Х., 1936; Принципи систематизації арифметичних задач. К., 1939; Арифметична задача. К., 1941; Нариси з методики викладання систематичного курсу арифметики. К., 1950; 1953; Наочна геометрія в 4–5 класах. К., 1953; Методика розв'язування задач на побудову. К., 1960.

Рекомендована література

1. Белый Б. Александр Матвеевич Астряб // МШ. 1963. № 2;
2. Киевские математики-педагоги. К., 1979;
3. Маланюк М. П., Возняк Г. М. Стежини до коренів істини (маловідомі факти з історії розвитку педагогіки математики на Україні). Т., 1993.

[В. О. Швець](#)

Бібліографічний опис:

Астряб Олександр Матвійович / В. О. Швець // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44554>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).